

โครงการศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่พัทลุง
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔
(กรกฎาคม ๒๕๖๔ – กันยายน ๒๕๖๔)

๑. ความเป็นมา

โอกาสพิเศษที่กรมวิชาการเกษตร ครบรอบ ๓๖ ปี แห่งการสถาปนาในปี ๒๕๕๒ นายสมชาย ชาญณรงค์กุล อธิบดีกรมวิชาการเกษตร ได้มีนโยบายให้มีการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ขึ้นทั่วประเทศ ทั้งนี้เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติฯ และเผยแพร่ผลงานสู่ประชาชน นายไพโรจน์ สุวรรณจินดา ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๘ ได้มอบหมายให้ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง จัดทำศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่พัทลุง เพื่อเป็นตัวแทนในเขตพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง

๒. การสนองพระราชดำริ/การเข้าร่วมโครงการของกรมวิชาการเกษตร

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ วัตถุประสงค์ทั่วไปของโครงการ

๓.๑.๑ เพื่อเผยแพร่หลักการเกษตรตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่

๓.๑.๒ เพื่อเป็นศูนย์ต้นแบบที่นำเทคโนโลยีของกรมวิชาการเกษตรมาใช้ในการผลิตพืช

๓.๑.๓ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ปรัชญา และการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียง

๓.๑.๔ เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ด้านการเกษตร

๓.๒ วัตถุประสงค์เฉพาะในส่วนของงานวิชาการเกษตร (กรมวิชาการเกษตร)

๓.๒.๑ ผูกอบรมถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกร จำนวน ๘๐ ราย

๓.๒.๒ การขยายผลเทคโนโลยีสู่เกษตรกรเพื่อตอบโจทย์การแก้ปัญหาโครงการพระราชดำริด้านพืช จำนวน ๒๓ ราย พื้นที่ ๒๓ ไร่

๔. พื้นที่เป้าหมาย

๔.๑ พื้นที่เป้าหมายของโครงการ

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง จังหวัดพัทลุง

๔.๒ พื้นที่เป้าหมายของงานวิชาการเกษตร (กรมวิชาการเกษตร)

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง จังหวัดพัทลุง

๕. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

๕.๑ หน่วยงานรับผิดชอบหลักของโครงการ -

๕.๒ หน่วยงานวิชาการ (กรมวิชาการเกษตร)

๕.๒.๑ หน่วยงานหลัก : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง จังหวัดพัทลุง

๖. งบประมาณที่ได้รับ

๖.๑ งบปกติกรมวิชาการเกษตร :

ปี ๒๕๖๔ ได้รับจัดสรรงบประมาณ จำนวน ๑๘๔,๕๐๐ บาท เพื่อใช้ในการดำเนินงาน คือ การดำเนินงานของศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่พัทลุง จำนวน ๑๕๐,๐๐๐ บาท และการดำเนินงานในกิจกรรมการขยายผลสู่เกษตรกร จำนวน ๓๔,๕๐๐ บาท

๖.๒ งบอื่นๆ (ระบุ) -

๗. ผลการดำเนินงาน

๗.๑ กิจกรรมศึกษา/ทดสอบ

๗.๒ กิจกรรมถ่ายทอดเทคโนโลยี

๗.๒.๑ แปลงต้นแบบ/แปลงสาธิต

๑. ระบบการปลูกพืช (นาข้าว) พื้นที่จำนวน ๖ ไร่
๒. ระบบการปลูกพืชผสมผสาน พื้นที่จำนวน ๗ ไร่
๓. ระบบเกษตรพื้นที่แหล่งน้ำ
๔. กิจกรรมการผลิตเห็ดเศรษฐกิจ จำนวน ๑ โรงเรือน
๕. กิจกรรมการปลูกผักยกแคร่
๖. แปลงต้นแบบเทคโนโลยี

จัดทำแปลงต้นแบบขยายผลเทคโนโลยีการพัฒนากการผลิตพืชโดยใช้เทคโนโลยีกรมวิชาการเกษตร จำนวน ๓ เทคโนโลยี คือ

๑. สารชีวภัณฑ์ทางการเกษตร ได้แก่ ชีวภัณฑ์บาซิลลัส ซับทิลิส ๒๐W๑๖ ควบคุมโรคแอนแทรกโนส
๒. พืชไร่หลังนา ได้แก่ พันธุ์พืชไร่ของกรมวิชาการเกษตร คือ ข้าวโพดหวาน พันธุ์สงขลา

๘๔-๑

๓. ปุ๋ยหมักเติมอากาศ/แหนแดง ได้แก่ การใช้แหนแดงเป็นปุ๋ยพืชสดสำหรับช่วยเพิ่มปริมาณธาตุไนโตรเจนให้กับพืช

๗.๒.๒ การฝึกอบรม

- ฝึกอบรมให้แก่เกษตรกรและผู้สนใจ ซึ่งประกอบด้วย ๓ หลักสูตร ดังนี้
 ๑. หลักสูตร “สารชีวภัณฑ์ทางการเกษตร”
 ๒. หลักสูตร “พืชไร่หลังนา”
 ๓. หลักสูตร “ปุ๋ยหมักเติมอากาศ/แหนแดง”

๗.๒.๓ การเป็นวิทยากร

-

๗.๒.๔ การผลิตสื่อ/สไลด์ทัศนูปกรณ์

-

๗.๒.๕ การจัดนิทรรศการ

-

๗.๓ กิจกรรมผลิตและการขยายพันธุ์พืช

-

๗.๔ การประสานงาน ติดตาม และรายงานผล

- ติดตามการจัดทำแปลงต้นแบบเทคโนโลยี

๘. ผลสำเร็จ/ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

๘.๑ กิจกรรมการถ่ายทอดเทคโนโลยี/ศึกษาดูงาน

- การฝึกอบรม
 - ดำเนินการแล้วเสร็จ
- ศึกษาดูงาน

-

- แปลงต้นแบบ/แปลงสาธิต

๑. ระบบการปลูกพืช (นาข้าว) พื้นที่จำนวน ๖ ไร่

แปลงสาธิตการปลูกข้าว

ดำเนินการไถเตรียมพื้นที่ ไถตะ ไถแปร ทำเทือก เพื่อทำข้าวนาปี โดยการหว่านข้าวสังข์หยดพัทลุง หว่านด้วยวิธีหว่านน้ำตม อัตราเมล็ดพันธุ์ ๑๕ กก./ไร่ พร้อมปฏิบัติดูแลรักษา

๒. ระบบการปลูกพืชผสมผสาน พื้นที่จำนวน ๗ ไร่

แปลงสาธิตการปลูกพืชผสมผสาน

- ดูแลรักษาส้มโอพันธุ์ทับทิมสยาม จำนวน ๒๕ ต้น โดยดำเนินการกำจัดวัชพืช ใส่ปุ๋ยหมักเติมอากาศ ปุ๋ยเคมีสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ อัตรา ๒ กิโลกรัมต่อต้น โดยหว่านรอบทรงต้น พร้อมทั้งห่อผลด้วยถุงตาข่ายไนลอน
- ดูแลรักษาฝรั่งกิมจู โดยดำเนินการกำจัดวัชพืช ใส่ปุ๋ยหมักเติมอากาศ และปุ๋ยเคมีสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ อัตรา ๑ กิโลกรัมต่อต้น พร้อมห่อผล
- ดูแลแปลงปลูกปาล์มน้ำมัน พันธุ์สุราษฎร์ธานี ๑ โดยการแทงทางใบปาล์มน้ำมันและกำจัดวัชพืช

๓. ระบบเกษตรพื้นที่แหล่งน้ำ

กำจัดวัชพืชบริเวณร่องสวนมะพร้าวและคูบัว

๔. กิจกรรมการผลิตเห็ดเศรษฐกิจ จำนวน ๑ โรงเรือน

ดำเนินการเปิดดอกเห็ดนางฟ้า พร้อมปฏิบัติดูแลรักษา

๕. กิจกรรมการปลูกผักยกแคร่

ดำเนินการปลูกผักยกแคร่ โดยผสมดินปลูก อัตราส่วน ดิน : ปุ๋ยหมักเติมอากาศ : แกลบดิบ + แหนแดง (๓ : ๒ : ๑) โดยดำเนินการปลูกผักบั้งจีน กวางตุ้ง ผักกาดขาว พร้อมปฏิบัติดูแลรักษา

๖. แปลงต้นแบบเทคโนโลยี

ดำเนินการคัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมจัดทำแปลงต้นแบบขยายผลเทคโนโลยี จำนวน ๒๓ ราย ตามหลักสูตรการอบรม คือ แปลงต้นแบบการใช้สารชีวภัณฑ์ทางการเกษตร ได้แก่ ชีวภัณฑ์บาซิลลัส ซับทิลิส ๒๐W๑๖ ควบคุมโรคแอนแทรกคโนส จำนวน ๘ ราย (ตารางที่ ๑) โดยใช้สารชีวภัณฑ์บาซิลลัส ซับทิลิส ๒๐W๑๖ อัตรา ๔๐-๕๐ กรัม ผสมน้ำ ๒๐ ลิตร ฉีดพ่นเมื่อพริกเริ่มออกดอก และพ่นทุกๆ ๕-๗ วันต่อครั้ง เป็นจำนวน ๔-๕ ครั้ง แปลงต้นแบบพืชไร่หลังนา ได้แก่ พันธุ์พืชไร่ของกรมวิชาการเกษตร คือ ข้าวโพดหวาน พันธุ์สงขลา ๘๔-๑ (ตารางที่ ๒) โดยมีกรรมวิธี ดังนี้

การเตรียมพื้นที่	ไถตะ ๑ ครั้ง แล้วตากดินทิ้งไว้ ๗-๑๐ วัน เพื่อทำลายวัชพืชหรือเมล็ดวัชพืชและโรคแมลงของข้าวโพดหวานที่อาศัยอยู่ในดิน หลังจากนั้นถึงไถแปรหรือพรวนให้ดินร่วนซุยอีกครั้งหนึ่ง พร้อมทั้งใส่ปุ๋ยคอก อัตรา ๑๐๐-๓๐๐ กิโลกรัมต่อไร่		
การปลูก	ควรปลูกให้เป็นแถวโดยให้ระยะระหว่างร่อง ๗๕ เซนติเมตร ระยะระหว่างหลุม ๒๕ เซนติเมตร และหยอดเมล็ดอย่างน้อย ๑ เมล็ดต่อหลุม		
การจัดการปุ๋ย	ครั้งที่ ๑	ครั้งที่ ๒	ครั้งที่ ๓
	เมื่อข้าวโพดหวานอายุ ๑๐-๑๔ วัน ใส่ปุ๋ยเคมี สูตร ๑๕-๑๕-๑๕ อัตรา ๕๐ กิโลกรัม/ไร่	เมื่อข้าวโพดหวานอายุ ๒๕-๓๐ วัน ใส่ปุ๋ยเคมี สูตร ๔๖-๐-๐ อัตรา ๒๕ กิโลกรัม/ไร่ โดยโรยเป็นแถวข้างโคนต้นพร้อมพูนโคนต้น	เมื่อข้าวโพดหวานอายุ ๔๕ วัน ใส่ปุ๋ยเคมี สูตร ๔๖-๐-๐ อัตรา ๒๕ กิโลกรัม/ไร่ โดยใช้เสียมเจาะเป็นหลุมตื้นๆ หยอดปุ๋ยแล้วกลบดิน

และแปลงต้นแบบการใช้ແນແຈງเป็นปุ๋ยพืชสดสำหรับช่วยเพิ่มปริมาณธาตุไนโตรเจนให้กับพืช จำนวน ๘ ราย (ตารางที่ ๓) โดยใช้ร่วมกับเทคโนโลยีอื่นๆ ของกรมวิชาการเกษตรที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ปุ๋ยชีวภาพฟิซีฟิอาร์-ทู และหัวเชื้อย่อยสลายวัสดุอินทรีย์ เปรียบเทียบกับการผลิตพืชของชุมชนโดยใช้กรรมวิธีดั้งเดิมของเกษตรกร ซึ่งมีเทคโนโลยีที่ใช้ประกอบการจัดทำแปลงต้นแบบ ๓ ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการเตรียมพื้นที่ การเตรียมเมล็ดพันธุ์ และการจัดการปุ๋ย ดังนี้

ขั้นตอนการเตรียมพื้นที่	การใช้หัวเชื้อจุลินทรีย์ย่อยสลายวัสดุอินทรีย์ย่อยสลายต่อซังข้าว: โดยหวานหัวเชื้อ อัตรา ๓ ถัง/ไร่ (๕๐๐ กรัม/ถัง) ทิ้งไว้ประมาณ ๑๐-๑๕ วัน ก่อนการไถเตรียมแปลง การใช้ແນແຈງ: ใช้ใส่ในนาข้าวก่อนการไถเพื่อครั้งสุดท้าย ระยะเวลา ๑๕-๓๐ วัน (นาหวาน) หรือใส่ในนาข้าวช่วงขังน้ำหลังจากปักดำข้าว (นาดำ) อัตราແນແຈງประมาณ ๑๐๐-๓๐๐ กิโลกรัม/ไร่		
ขั้นตอนการเตรียมเมล็ดพันธุ์	การใช้ปุ๋ยชีวภาพฟิซีฟิอาร์-ทู: การคลุกกับเมล็ดพันธุ์ก่อนหว่านข้าวปลูก หรือคลุกกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์ โดยปุ๋ยชีวภาพฟิซีฟิอาร์-ทู ๑ ถัง (๕๐๐ กรัม) ใช้คลุกเมล็ดพันธุ์ข้าวปลูกได้ประมาณ ๑๕-๒๐ กิโลกรัม (เพียงพอสำหรับพื้นที่ ๑ ไร่) หรือคลุกปุ๋ยเคมี อัตรา ๑๕-๒๐ กิโลกรัม หรือปุ๋ยอินทรีย์ อัตรา ๒๕๐ กิโลกรัม ซึ่งวิธีการใช้ คือ นำปุ๋ยชีวภาพฟิซีฟิอาร์-ทู ผสมให้ชื้นเหนียวเข้ากันด้วยน้ำสะอาด แล้วนำมาคลุกเคล้ากับเมล็ดพันธุ์ปุ๋ยเคมี หรือปุ๋ยอินทรีย์จนเคลือบติดผิวเมล็ด แล้วจึงนำไปหว่าน		
ขั้นตอนการจัดการปุ๋ย	ครั้งที่ ๑	ครั้งที่ ๒	ครั้งที่ ๓
	ใส่ปุ๋ยเคมี สูตร ๑๖-๒๐-๐ อัตรา ๓๐ กิโลกรัม/ไร่ เมื่อข้าวอายุ ๒๕-๓๐ วัน	ใส่ปุ๋ยเคมี สูตร ๔๖-๐-๐ อัตรา ๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมื่อข้าวอายุ ๔๕-๕๐ วัน	ใส่ปุ๋ยเคมี สูตร ๔๖-๐-๐ อัตรา ๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมื่อข้าวอายุ ๕๕-๖๐ วัน (ช่วงข้าวตั้งท้อง)

นอกจากนี้ แปรต้นแบบการใช้แผนผังมีเกษตรกร จำนวน ๔ ราย สนใจเข้าร่วมจัดทำบ่อขยายพันธุ์แผนผัง เพื่อใช้เป็นปุ๋ยพืชสดสำหรับช่วยเพิ่มปริมาณธาตุอาหารอย่างไนโตรเจนให้กับพืช (ตารางที่ ๔)

ตารางที่ ๑ ชื่อ-สกุล เกษตรกรที่เข้าร่วมจัดทำแปรต้นแบบการใช้สารชีวภัณฑ์ทางการเกษตร โครงการศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่พัทลุง

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่
๑	นายจำเนียร ศรีบุญลือ	๓๕ ม.๔ ต.ลำปำ อ.เมือง จ.พัทลุง
๒	นางยุพิน สงนุ่ม	๒๐๑ ม.๒ ต.ลำปำ อ.เมือง จ.พัทลุง
๓	นางยวนใจ รัตนะ	๑๒๔ ม.๒ ต.ลำปำ อ.เมือง จ.พัทลุง
๔	นางยุรา ช่วยวงศ์	๔๐ ม.๕ ต.ลำปำ อ.เมือง จ.พัทลุง
๕	นางจินดา คงเหนียง	๖๑ ม.๕ ต.ลำปำ อ.เมือง จ.พัทลุง
๖	นางฉลวย ฉิมเชื้อ	๖ ม.๕ ต.ลำปำ อ.เมือง จ.พัทลุง
๗	นางปราณี รุ่งเรือง	๕๘ ม.๕ ต.ลำปำ อ.เมือง จ.พัทลุง
๘	นางยินดี น้อยจินดา	๗๖ ม.๕ ต.ลำปำ อ.เมือง จ.พัทลุง

ตารางที่ ๒ ชื่อ-สกุล เกษตรกรที่เข้าร่วมจัดทำแปรต้นแบบพืชไร่หลังนา โครงการศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่พัทลุง

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่
๑	นายฤทธิ์ ทับทิม	๑๐๖/๒ ม.๙ ต.ลำปำ อ.เมือง จ.พัทลุง
๒	นางจำปี โรจนรัตน์	๑๑๐/๑ ม.๙ ต.ลำปำ อ.เมือง จ.พัทลุง
๓	นางเรณู คงจั่ง	๑๓๐ ม.๙ ต.ลำปำ อ.เมือง จ.พัทลุง
๔	นายฤทธิ์ ทองหมูน	๑๐๖/๒ ม.๙ ต.ลำปำ อ.เมือง จ.พัทลุง
๕	นางนิตยา เพิ่มพูน	๕ ม.๖ ต.ลำปำ อ.เมือง จ.พัทลุง
๖	นางอุบล วงศ์สวัสดิ์ไสต	๒ ม.๖ ต.ลำปำ อ.เมือง จ.พัทลุง
๗	นายสมวุฒิ ช่วยเพชร	๑๑๔ ม.๖ ต.ลำปำ อ.เมือง จ.พัทลุง

ตารางที่ ๓ ชื่อ-สกุล เกษตรกรที่เข้าร่วมจัดทำแปลงต้นแบบปุ๋ยหมักเติมอากาศ/แหนแดง โครงการศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่พัทลุง

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่
๑	นางเพ็ญภาส ปลอดน่วม	๓๐๓ ม.๖ ต.ควนขนุน อ.เขาชัยสน จ.พัทลุง
๒	นางชัยญานุช ตูเทพ	๒๐๓ ม.๖ ต.ควนขนุน อ.เขาชัยสน จ.พัทลุง
๓	นางวรรดี บุตรสว่าง	๑๗๒/๑ ม.๖ ต.ควนขนุน อ.เขาชัยสน จ.พัทลุง
๔	นางซิ่น เนียมบุญ	๒๕ ม.๖ ต.ควนขนุน อ.เขาชัยสน จ.พัทลุง
๕	นายวราคม ชูแสง	๒๖๐ ม.๖ ต.ควนขนุน อ.เขาชัยสน จ.พัทลุง
๖	นางสาวพรทิพย์ ชะหนู	๒๖๗ ม.๖ ต.ควนขนุน อ.เขาชัยสน จ.พัทลุง
๗	นายไสว เมืองทั้ง	๓๓ ม.๖ ต.ควนขนุน อ.เขาชัยสน จ.พัทลุง
๘	นายประคอง ด้วงจุล	๓๓๐ ม.๖ ต.ควนขนุน อ.เขาชัยสน จ.พัทลุง

ตารางที่ ๔ ชื่อ-ที่อยู่ เกษตรกรที่เข้าร่วมจัดทำบ่อขยายพันธุ์แหนแดง โครงการศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่พัทลุง

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่	จำนวน (บ่อ)
๑	นางเพ็ญภาส ปลอดน่วม	๓๐๓ ม.๖ ต.ควนขนุน อ.เขาชัยสน จ.พัทลุง	๑
๒	นางซิ่น เนียมบุญ	๒๕ ม.๖ ต.ควนขนุน อ.เขาชัยสน จ.พัทลุง	๑
๓	นางสาวพรทิพย์ ชะหนู	๒๖๗ ม.๖ ต.ควนขนุน อ.เขาชัยสน จ.พัทลุง	๑
๔	นายวราคม ชูแสง	๒๖๓ ม.๖ ต.ควนขนุน อ.เขาชัยสน จ.พัทลุง	๑

การดำเนินการจัดทำแปลงต้นแบบ ทั้ง ๓ เทคโนโลยี ได้แก่ แปลงต้นแบบการใช้สารชีวภัณฑ์ทางการเกษตร แปลงต้นแบบพืชไร่หลังนา และแปลงต้นแบบปุ๋ยหมักเติมอากาศ/แหนแดง สามารถสรุปผลได้ดังนี้

แปลงต้นแบบการใช้สารชีวภัณฑ์ทางการเกษตร

จากการดำเนินการโดยการสุ่มเก็บข้อมูลผลผลิตพริกและข้อมูลทางเศรษฐกิจของการผลิตพริกในแปลงต้นแบบ พบว่า การผลิตพริกในกรรมวิธีแนะนำของกรมวิชาการเกษตร ซึ่งมีการแนะนำให้เกษตรกรใช้สารชีวภัณฑ์ทางการเกษตรเพื่อควบคุมโรคแอนแทรกคโนส โดยใช้ชีวภัณฑ์บาซิลลัส ซับทิลิส ๒๐W๑๖ ไม่ได้ทำให้ต้นทุนในการผลิตพริกของเกษตรกรเพิ่มสูงขึ้นมากกว่ากรรมวิธีเกษตรกร แต่กลับทำให้ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่สูงกว่ากรรมวิธีเกษตรกร โดยมีค่าเฉลี่ย ๙๐๔ และ ๖๘๔ กิโลกรัม/ไร่ ตามลำดับ ส่งผลต่อเนื่องต่อรายได้สุทธิซึ่งสูงกว่ากรรมวิธีเกษตรกรเช่นเดียวกัน (๖๖,๙๒๐ และ ๔๖,๕๐๖ บาท/ไร่) (ตารางที่ ๕)

แปลงต้นแบบพืชไร่หลังนา

จากการดำเนินการโดยการสุ่มเก็บข้อมูลผลผลิตข้าวโพดและข้อมูลทางเศรษฐกิจของการผลิตข้าวโพดในแปลงต้นแบบ พบว่า การผลิตข้าวโพดในกรรมวิธีแนะนำของกรมวิชาการเกษตรมีต้นทุนการผลิตเฉลี่ยต่อไร่สูงกว่ากรรมวิธีเกษตรกร จำนวน ๑,๑๗๕ บาท แต่เมื่อเปรียบเทียบผลผลิตต่อไร่ พบว่า กรรมวิธีแนะนำของกรมวิชาการเกษตรส่งผลทำให้ข้าวโพดมีผลผลิตเฉลี่ย ๒,๓๐๐ กิโลกรัม/ไร่ สูงกว่ากรรมวิธีเกษตรกรที่มีผลผลิตเฉลี่ยเพียง ๑,๗๓๗ กิโลกรัม/ไร่ ส่งผลต่อเนื่องไปยังรายได้สุทธิต่อไร่ ซึ่งกรรมวิธีแนะนำของกรม

วิชาการเกษตรที่ทำให้เกษตรกรมีรายได้สุทธิต่อไร่แตกต่างจากกรรมวิธีดั้งเดิมของเกษตรกร จำนวน ๔,๔๙๑ บาท/ไร่ (ตารางที่ ๖) (ภาพที่ ๓)

แปลงต้นแบบปุยหมักเติมอากาศ/แหนแดง

จากการดำเนินการโดยการสุ่มเก็บตัวอย่างข้าวในพื้นที่แปลงต้นแบบในกรรมวิธีแนะนำของกรมวิชาการเกษตรและกรรมวิธีเกษตรกร จากพื้นที่ขนาด ๑๒ ตารางเมตร มาเพื่อเก็บข้อมูลสำหรับเปรียบเทียบการเจริญเติบโต ได้แก่ ความสูงต้น และขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางลำต้น และคุณภาพผลผลิต ได้แก่ จำนวนเมล็ดดี จำนวนเมล็ดลีบ และน้ำหนัก ๑๐๐ เมล็ด พบว่า กรรมวิธีแนะนำของกรมวิชาการเกษตรทำให้ข้าวมีการเจริญเติบโตในส่วนของความสูงและเส้นผ่านศูนย์กลางลำต้นใกล้เคียงกับกรรมวิธีเกษตรกร โดยมีค่าเฉลี่ย ๗๔.๗๖ และ ๗๔.๙๒ เซนติเมตร และ ๐.๓๙ และ ๐.๓๖ มิลลิเมตร ตามลำดับ แต่เมื่อเปรียบเทียบด้านคุณภาพผลผลิตข้าว พบว่า กรรมวิธีแนะนำของกรมวิชาการเกษตร ส่งผลให้ข้าวที่ปลูกมีเมล็ดดีเฉลี่ย จำนวน ๗๙.๘๐ เมล็ด/รวง สูงกว่ากรรมวิธีเกษตรกร ซึ่งมีจำนวนเฉลี่ยเพียง ๕๓.๘๔ เมล็ด/รวง จำนวนเมล็ดลีบและน้ำหนัก ๑๐๐ เมล็ดก็ให้ผลไปในทิศทางเดียวกัน (ตารางที่ ๗) และเมื่อครบอายุสำหรับการเก็บเกี่ยวผลผลิตข้าว ได้ทำการเก็บข้อมูลผลผลิตข้าว พบว่า กรรมวิธีแนะนำของกรมวิชาการเกษตรให้ผลผลิตข้าวเฉลี่ยต่อไร่สูงกว่ากรรมวิธีเกษตรกร (๗๓๐ และ ๖๓๕) ส่งผลให้เมื่อเปรียบเทียบผลตอบแทนทางเศรษฐกิจในส่วน of รายได้สุทธิ พบว่า กรรมวิธีแนะนำของกรมวิชาการเกษตรทำให้เกษตรกรมีรายได้สุทธิแตกต่างกับกรรมวิธีแนะนำ จำนวน ๔๔๘ บาท/ไร่ (ตารางที่ ๗) (ภาพที่ ๔)

ตารางที่ ๕ ผลผลิตพริกและข้อมูลทางเศรษฐกิจของการผลิตพริกในแปลงต้นแบบการใช้สารชีวภัณฑ์ทางการเกษตร โครงการศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่พัทลุง

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ต้นทุนการผลิต (บาท/ไร่)		ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)		รายได้ (บาท/ไร่)		รายได้สุทธิ (บาท/ไร่)	
		กรรมวิธี แนะนำ	กรรมวิธี เกษตรกร	กรรมวิธี แนะนำ	กรรมวิธี เกษตรกร	กรรมวิธี แนะนำ	กรรมวิธี เกษตรกร	กรรมวิธี แนะนำ	กรรมวิธี เกษตรกร
๑	นางยวนใจ รัตนะ	๒๓,๐๙๖	๒๓,๗๓๖	๖๒๒	๓๗๘	๕๖,๐๐๐	๓๔,๐๐๐	๓๒,๙๐๔	๑๐,๒๖๔
๒	นายจำเนียร ศรีบุญลือ	๑๐,๕๗๒	๑๐,๒๑๖	๓๑๕	๒๘๒	๒๘,๓๒๐	๒๕,๓๙๓	๑๗,๗๔๙	๑๕,๑๗๖
๓	นางยินดี น้อยจินดา	๑๒,๕๙๕	๑๒,๕๖๕	๔๓๓	๖๔๐	๓๘,๓๙๙	๕๗,๖๐๐	๒๕,๘๐๔	๔๕,๐๓๕
๔	นางปราณี รุ่งเรือง	๒๒,๔๓๐	๒๒,๓๓๐	๑,๒๐๐	๙๐๔	๑๐๘,๐๐๐	๘๑,๓๖๐	๘๕,๕๗๐	๕๙,๐๓๐
๕	นางยุพิน สงนุ่ม	๑๗,๕๗๓	๑๗,๖๔๔	๕๕๘	๗๗๐	๕๐,๑๘๙	๖๙,๓๓๔	๓๒,๖๑๖	๕๑,๖๙๐
๖	นางจินดา คงเหนียง	๑๖,๕๑๐	๑๖,๓๘๐	๗๙๙	๖๒๓	๗๔,๖๐๕	๕๙,๒๑๐	๕๘,๐๙๕	๔๒,๘๓๐
๗	นางฉลวย นิ้มเชื้อ	๑๗,๘๔๙	๑๗,๔๖๙	๑,๖๐๘	๘๗๘	๑๔๔,๗๖๒	๗๘,๙๙๔	๑๒๖,๙๑๓	๖๑,๕๒๕
๘	นางยุรา ช่วยวงศ์	๑๓,๖๒๓	๑๓,๔๙๙	๑,๖๙๓	๑,๐๐๐	๑๖๙,๓๓๔	๑๐๐,๐๐๐	๑๕๕,๗๑๑	๘๖,๕๐๑
	เฉลี่ย	๑๖,๗๘๑	๑๖,๗๓๐	๙๐๔	๖๘๔	๘๓,๗๐๑	๖๓,๒๓๖	๖๖,๙๒๐	๔๖,๕๐๖

ตารางที่ ๖ ผลผลิตข้าวโพดและข้อมูลทางเศรษฐกิจของการผลิตข้าวโพดในแปลงต้นแบบพืชไร่หลังนา โครงการศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่พัทลุง

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ต้นทุนการผลิต (บาท/ไร่)		ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)		รายได้ (บาท/ไร่)		รายได้สุทธิ (บาท/ไร่)	
		กรรมวิธี	กรรมวิธี	กรรมวิธี	กรรมวิธี	กรรมวิธี	กรรมวิธี	กรรมวิธี	กรรมวิธี
		แนะนำ	เกษตรกร	แนะนำ	เกษตรกร	แนะนำ	เกษตรกร	แนะนำ	เกษตรกร
๑	นายฤทธิ์ ทับทิม	๓,๔๒๐	๑,๙๗๘	๒,๑๐๐	๑,๖๐๐	๒๑,๐๐๐	๑๖,๐๐๐	๑๗,๕๘๐	๑๔,๐๒๒
๒	นางเรณู คงจั่ง	๔,๒๓๔	๒,๘๖๔	-	-	-	-	-	-
๓	นายฤทธิ์ ทองหมูน	๓,๐๘๓	๒,๒๑๒	๑,๙๐๐	๑,๕๖๐	๑๙,๐๐๐	๑๕,๖๐๐	๑๕,๙๑๗	๑๓,๓๘๘
๔	นางจำปี โรจนรัตน์	๒,๘๐๐	๑,๙๔๔	๒,๒๐๐	๑,๔๐๐	๒๒,๐๐๐	๑๔,๐๐๐	๑๙,๒๐๐	๑๒,๐๕๖
๕	นางอุบล วงศ์สวัสดิ์โสด	๓,๗๓๐	๒,๘๕๗	๒,๔๖๐	๒,๐๖๐	๒๔,๖๐๐	๒๐,๖๐๐	๒๐,๘๗๐	๑๗,๗๔๓
๖	นางนิตยา เพิ่มพูน	๔,๖๔๐	๓,๐๘๔	๒,๘๐๐	๒,๐๐๐	๒๘,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๓,๓๖๐	๑๖,๙๑๖
๗	นายสมวุฒิ ช่วยเพชร	๓,๕๔๓	๒,๒๘๗	๒,๓๔๐	๑,๘๐๐	๒๓,๔๐๐	๑๘,๐๐๐	๑๙,๘๕๗	๑๕,๗๑๓
	ค่าเฉลี่ย	๓,๖๓๖	๒,๔๖๑	๒,๓๐๐	๑,๗๓๗	๒๓,๐๐๐	๑๗,๓๖๗	๑๙,๔๖๔	๑๔,๙๗๓

ตารางที่ ๗ การเจริญเติบโตและคุณภาพผลผลิตของข้าวในแปลงต้นแบบปุ๋ยหมักเติมอากาศ/ແໜແຈງ โครงการศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่พัทลุง

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ความสูงต้นเฉลี่ย (เซนติเมตร)		เส้นผ่านศูนย์กลาง ของลำต้นเฉลี่ย (มิลลิเมตร)		เมล็ดดี/รวงเฉลี่ย (เมล็ด)		เมล็ดลีบ/รวงเฉลี่ย (เมล็ด)		น้ำหนัก ๑๐๐ เมล็ดเฉลี่ย (กรัม)		
		กรรมวิธี แนะนำ	กรรมวิธี เกษตรกร	กรรมวิธี แนะนำ	กรรมวิธี เกษตรกร	กรรมวิธี แนะนำ	กรรมวิธี เกษตรกร	กรรมวิธี แนะนำ	กรรมวิธี เกษตรกร	กรรมวิธี แนะนำ	กรรมวิธี เกษตรกร	
		๑	นางเพ็ญภาส ปลอดน่วม	๘๙.๒๐	๙๒.๓๐	๐.๓๗	๐.๓๕	๑๔๐.๖๐	๑๑.๔๐	๑๐๑.๗๐	๘.๖๐	๒.๕๘
๒	นางชัยญานุช ตูเทพ	๙๑.๐๐	๘๑.๔๐	๐.๓๗	๐.๒๙	๙๓.๖๐	๘๕.๑๐	๖.๔๐	๖.๔๐	๑.๙๕	๑.๗๗	
๓	นางวรรดี บุตรสว่าง	๘๓.๗๐	๘๖.๕๐	๐.๓๗	๐.๓๒	๕๒.๒๐	๔๘.๒๐	๑๑.๓๐	๑๘.๑๐	๒.๕	๒.๓๕	
๔	นางซิ่น เนียมบุญ	๘๗.๖๐	๙๔.๓๐	๐.๓๗	๐.๓๓	๗๕.๐๐	๗๒.๑๐	๖.๒๐	๘.๐๐	๒.๘๑	๒.๑	
๕	นายวราคม ชูแสง	๖๐.๒๕	๕๕.๔๐	๐.๔๘	๐.๔๐	๗๖.๖๐	๗๒.๗๐	๓๗.๔๐	๒๑.๘๐	๒.๙๕	๒.๗๓	
๖	นางสาวพรทิพย์ ชะหนู	๖๖.๓๐	๗๔.๕๐	๐.๓๗	๐.๓๖	๖๘.๔๐	๕๖.๕๐	๑๔.๒๐	๑๐.๖๐	๒.๖๕	๒.๒๙	
๗	นายไสว เมืองทั้ง	๖๐.๔๐	๕๒.๖๕	๐.๔๗	๐.๔๘	๗๕.๕๐	๗๙.๘๐	๔๙.๕๐	๑๑.๓๐	๒.๔๒	๒.๓๓	
๘	นายประคอง ด้วงจุล	๕๙.๖๐	๖๒.๓๐	๐.๓๕	๐.๓๑	๕๖.๕๐	๔.๙๐	๔๙.๗๐	๔.๒๐	๒.๒๘	๒.๒๖	
		เฉลี่ย	๗๔.๗๖	๗๔.๙๒	๐.๓๙	๐.๓๖	๗๙.๘๐	๕๓.๘๔	๓๔.๕๕	๑๑.๑๓	๒.๕๒	๒.๒๕

ตารางที่ ๘ ผลผลิตข้าวและข้อมูลทางเศรษฐกิจของการผลิตข้าวในแปลงต้นแบบปทุมมา/เดิมาอากาศ/แห่นแดง โครงการศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่
พัทลุง

ลำดับที่	ชื่อ	การผลิตพืชตามวิธีแนะนำ				การผลิตพืชตามวิธีเกษตรกร			
		ต้นทุนการผลิต (บาท/ไร่)	ผลผลิต (กก./ไร่)	รายได้ (บาท/ไร่)	รายได้สุทธิ (บาท/ไร่)	ต้นทุนการผลิต (บาท/ไร่)	ผลผลิต (กก./ไร่)	รายได้ (บาท/ไร่)	รายได้สุทธิ (บาท/ไร่)
๑	นางเพ็ญภาส ปลอดน่วม	๒,๓๘๐	๘๖๗	๗,๘๐๐	๕,๔๒๐	๒,๐๘๔	๗๘๗	๗,๐๘๐	๔,๙๙๖
๒	นางชัญญาอนุช ตูเทพ	๑,๙๐๕	๘๐๐	๕,๐๔๐	๓,๑๓๕	๑,๖๒๓	๖๙๓	๔,๓๖๘	๒,๗๔๕
๓	นางวรรณี บุตรสว่าง	๒,๔๕๐	๗๓๓	๔,๖๒๐	๒,๑๗๐	๒,๖๑๕	๔๖๗	๒,๙๔๐	๓๒๕
๔	นางชื่น เนียมบุญ	๒,๘๐๐	๕๓๓	๔,๘๐๐	๒,๐๐๐	๒,๔๑๐	๔๘๐	๔,๓๒๐	๑,๙๑๐
๕	นายวราคม ชูแสง	๒,๔๗๐	๕๖๐	๓,๑๙๒	๗๒๒	๒,๓๖๘	๕๒๐	๒,๙๖๔	๕๙๖
๖	นางสาวพรทิพย์ ชะหนู	๒,๑๖๐	๙๐๗	๘,๑๖๐	๖,๐๐๐	๑,๘๓๐	๘๔๐	๗,๕๖๐	๕,๗๓๐
๗	นายไสว เมืองทั้ง	๒,๖๕๐	๕๓๓	๓,๓๖๐	๗๑๐	๒,๒๕๐	๔๖๗	๒,๙๔๐	๖๙๐
๘	นายประคอง ด้วงจุล	๒,๓๒๐	๙๐๗	๘,๑๖๐	๕,๘๔๐	๒,๐๒๐	๘๒๗	๗,๔๔๐	๕,๔๒๐
	เฉลี่ย	๒,๓๙๒	๗๓๐	๕,๖๔๒	๓,๒๕๐	๒,๑๕๐	๖๓๕	๔,๙๕๒	๒,๘๐๒

๘.๒ กิจกรรมผลิตและการขยายพันธุ์พืช

๙. ปัญหา/อุปสรรค

๑๐. ภาคผนวก-รูปภาพโครงการ/กิจกรรมโครงการ

ภาพที่ ๑ กิจกรรมการปลูกพืชในแปลงผสมผสาน ณ พื้นที่โครงการศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่พัทลุง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔

ภาพที่ ๒ ภาพกิจกรรมการผลิตเห็ดเศรษฐกิจ ณ พื้นที่โครงการศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่พัทลุง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔

ภาพที่ ๓ การเจริญเติบโตของข้าวโพดในกรรมวิธีแนะนำและกรรมวิธีเกษตรกรในแปลงต้นแบบพืชไร่หลังนา
โครงการศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่พัทลุง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔

ภาพที่ ๔ การเจริญเติบโตของข้าวในกรรมวิธีแนะนำและกรรมวิธีเกษตรกรในแปลงต้นแบบปุ๋ยหมักเติม
อากาศ/ແຫນແຕງ โครงการศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่พัทลุง ประจำปี
งบประมาณ ๒๕๖๔